

Christian Harlang
Advokat (H)
Taarbæk Strandvej 18,1. sal
2930 Klampenborg
Tlf. 3312 20 62
Mail: cha@harlanglaw.dk

Christian F. Jensen
Advokat (L)
Øverødvej 5,2. sal
2840 Holte
Tlf. 45 87 17 17
Mail: cfj@bonnoradvokater.dk

Østre Landsret

24. afdeling

Med kopi til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering

6. februar 2018

CHA/CFJ

Vedr. sagsnr. B-3448-14 - _____ m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Siden landsrettens retsbog af 2. februar 2018, har sagsøgerne kunnet iværksætte hastende forespørgsel om afholdelse af video-afhøring af sagsøger:

8) _____	I New York (USA)
7) _____	I Riyadh (Saudi Arabien)
3) _____	I Canberra (Australien)

Vedrørende de tre forestående afhøringer af sagsøgere forligger der nu følgende:

Sagsøger nr.:

Bekræftelse fra Udenrigsministeriet:

- 8) _____ D. 4. ds. kl. 12.05
7) _____ D. 6. ds. kl. 15.03
3) _____ D. 6. ds. kl. 05.36

Herefter har vi iværksat forsøg på at fremskaffe bisidder, som hidtil bestemt af landsretten, i forbindelse med afhøringerne, hvis gennemførelse nødvendiggør dette. Mht. til dette skal sagsøgerne gøre opmærksom på følgende:

A. Vi håber at bekræftelse på bisidder kan foreligge inden kl. 20.00 i aften. Dog ser det ud til, at tidsmæssige aspekter vil betyde, at der ikke vil være mulighed herfor.

B. Retsbog af 5. ds. hvor landsretten skriver således:

"Landsretten er imidlertid indforstået med, at ambassaderne og generalkonsulatet afholder rimelige udgifter til antagelse af en vagt i forbindelse med, at de pågældende sagsøgere afgiver forklaringer på ambassaderne, således at udgifterne dertil foreløbigt dækkes af den meddelte fri proces."

Som gentagne gange skriftligt anført af os efter modtagelsen af landsrettens nye beslutning af 16. januar 2018, hvorved landsretten har omgjort tidligere bestemmelser om, den selvfølgelige overholdelse af retsplejelovens grundprincip om en civil procesparts adgang til personlig fremmøde, finder vi denne nye "ordning" om afhøring af 6 sagsøgere ved den danske ambassade i Beirut, der er den sagsøgte regerings lokale kontor, for klart stridende mod ethvert rimeligt hensyn til behandling af sagsøgere, der er torturofre med PTSD syndrom, jf. de retsmedicinske rapporter, hvis faglige kvalitet er godkendt af Retslægerådet d. 17. oktober 2017.

Landsrettens beslutning af 16. januar 2018 var ud over den skriftlige behandling genstand for en drøftelse ved et haste- indkaldt særligt forberedende retsmøde der blev afholdt i Landsretten d. 18. januar 2018, hvorunder vi under

opretholdelsen af protesten om sådanne yderligere konventionskrænkelser af sagsøgerne stillede krav om tilstedeværelse af en bisidder.

Afhøringerne blev "afviklet" under de kritisable forhold, som vi har beskrevet i vores skrivelse til landsretten d. 6. ds. med deltagelse af en bisidder for de afhørte sagsøgere og en særligt udsendt akademisk medarbejder fra Forsvarsministeriet i København.

Udsendt (som en yderligere udgift for statskassen) var også en teknisk medarbejder fra Østre Landsret, som fra København havde foranstaltet forskellige praktiske forhold vedrørende vores klienters ankomst til den bevogtede ambassade, ophold og afgang fra det pågældende særlige område.

Der har vist sig at foreligge en lang række praktisk kritisable forhold, som ikke svarer til det landsretten har oplyst, at vores klienter ville blive udsat for.

Bisidderen advokat M. Baltagi har underrettet os herom og har en rapport under udarbejdelse. Når den foreligger vil den blive fremsendt til landsretten. Vi har kendskab til, at sagsøgerne fik det dårligt i forbindelse med ankomst og afgang samt ophold. Baltagi beretter, at den oplysning, som landsretten i forbindelse med hver afhøring gav i retslokalet, mens retten sad, om at der på ambassaden var arrangeret måltid for sagsøgerne ikke er korrekt. Når rapporten foreligger, vil den blive fremsendt til landsretten.

Vi konstaterer på nuværende tidspunkt, at end ikke de fysiske vilkår som landsretten har angivet som rammer og indhold for vores klienters tilstedeværelse som sagsøgere på den sagsøgte regerings kontor er opfyldte.

På denne baggrund skal vi, vedrørende de nu arrangerede kommende tre video-afhøringer af sagsøgere, opretholde vores protest og konstatere yderligere forringede vilkår, der ifølge det oplyste er følgende:

1. (ovenfor: A)

Der består endnu i skrivende grund usikkerhed mht. om en bisidder, uanset den ultra-kort tidsfrist, alligevel vil kunne blive fremskaffet.

Forbehold tages dersom dette viser sig umuligt.

2. (ovenover B)

Det fremgår af retsbog af. 5. ds., jf. ovenfor, at landsretten i ikklædning af en fri proces-beslutning om ressourcer samtidig har truffet den herfor forudsatte generelle processuelle beslutning om, at "en vagt" skal deltage "i forbindelse med at de pågældende sagsøgere afgiver forklaringer på ambassaden". Der foreligger ingen nærmere beskrivelse og/eller afgrænsning af, hvorledes denne vagt har beføjelse til at fungere over for vores klienter.

Af retsbogen fremgår følgende oplysninger fra Udenrigsministeriet:

"Det anbefales, at der optimalt set (på linje med rammen for lignende afhøring i Beirut) udsendes en assistent fra retten til at visitere og eskortere sagsøger samt om nødvendigt bistå med tekniske aspekter. Alternativt bør konsulatet hyre en vagt til formålet."

Således som disse beskrivelser nu foreligger om "vagt til formålet", har vi ikke grund til at antage andet, end at der bliver tale om visitering og eskorte af vores klienter, der er torturofre i forbindelse med, at de i 2004 blev taget til fange under den dansk ledede operation Green Desert og angiveligt ifølge processtoffet i sagen, herunder ikke mindst de hidtil afgivne mere end 10 forklaringer, har været udsat for mishandling og senere overgivelse til tortur. Det er ganske åbenbart at ovennævnte er muligt hensynsløst, skadeligt og med høj risiko for retraumatisering.

Vi ønsker oplyst, hvorfra denne "vagt" vil blive rekrutteret, er der tale om et privat og udenlandsk vagtfirma som leverandør? Hvis det ikke er en dansker ansat ved ambassaden ønskes det oplyst, om det er en stedlig national vagt eller en anden nationalitet. Endvidere ønskes oplyst, hvilke instruktioner den pågældende vagt er givet, herunder om den person, der skal bevogtes (sagsøgeren), er torturoffer og om den pågældende har modtaget instruktion i, hvorledes torturofre skal behandles navnlig af uniformeret personale. Vi henviser i den forbindelse til Istanbul-protokollen, der siden 2013 som jus er indgået i det materiale, der er overladt til Østre Landsret med tilhørende information om disse reglers anerkendte status i henhold til international ret. Vi henviser også til den praksis, der foreligger i henhold til EMRK, FNs Antitorturkonvention med tilhørende General Comments, der er anerkendt som fortolkningsbidrag af EMD og Østre Landsret ved kendelse af 22. august 2016 og derved som følge af inkorporeringen

af EMRK ved lov af 1992 er en direkte bestanddel af de retskilder som landsretten er underlagt.

Internationalt anerkendte eksperter vil i sagen afgive udtalelser om den måde, hvorpå sagsøgerne hidtil er blevet behandlet også af Østre Landsret, der vil modtage dette, når det foreligger.

For at give landsretten mulighed for at omgøre de arrangementer, der er umiddelbart forestående, tillader vi os allerede på nuværende tidspunkt i uddrag at gengive en enkelt udtalelse fra ekspert, som vi angående nærværende sager har modtaget d.d.

”Det angår torturofre der tilmed repræsenterer en anden kultur under afhøring, der på deres baggrund nødvendiggør en imødekommenhed og smidighed fra det danske retssystemets side. Det der her tilbydes er en forhørssituation, der hastes igennem uden imødekommenhed for deres specielle baggrund.”

3. Erfaringerne fra de i sidste og forrige uge afviklede afhøringer i Østre Landets regi og under landsrettens ansvar via den udførelsesmæssige funktion ved ambassaden i Beirut, er at udtrykte gode intentioner ikke har kunnet omsættes til den faktiske virkelighed, således som denne overhovedet har kunnet opleves af vores klienter, bl.a. ved følgende eksempler:

Eksempler:

- a. Forkert oplysning om at der på ambassaden er arrangeret måltid for sagsøgerne.
- b. Rigoristisk anvendelse af tidsrammen på bekostning af centrale bevisemner.
- c. Teknisk fremkaldt begrænsning af afhøringer, in casu med tilfælde ved Forsvarsministeriets advokats forholdelse af fotooptagelse af skulderærme af person i uniform og udpegning af lokationer.

Således anmoder vi herved landsretten om at genoptage behandlingen af hidtil truffne beslutninger vedrørende de forestående afhøringer, hvis afholdelse ud fra det foreliggende er stridende mod EMRK art 3, 6 og 13 og FNs Antitorturkonvention art. 12-14.

København, d. 6. februar 2018

Christian Harlang

Advokat (H)

Christian F. Jensen

Advokat (L)